

X OGÓLNOPOLSKI ZJAZD PEDAGOGICZNY PEDAGOGIKA I EDUKACJA WOBEC KRYZYSU ZAUFANIA, WSPÓLNOTOWOŚCI I AUTONOMII

Warszawa, 18–20 września 2019 r.

Ewa Krause

ORCID: 0000-0002-6639-2639

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

W dniach 18–20 września 2019 roku w Warszawie odbył się X Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny, który został zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Pedagogiczne wspólnie z Wydziałem Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego oraz Akademią Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Zjazd poprzedzono (17 września br.) Akademią Młodego Naukowca. Hasło Jubileuszowego Zjazdu brzmiało: „Pedagogika i edukacja wobec kryzysu zaufania, wspólnotowości i autonomii”. W trakcie Zjazdu podjęto szeroką dyskusję nad wyzwaniem stojącymi przed pedagogiką, edukacją i oświatą w kontekście politycznym, ekonomicznym, kulturowym i społecznym współczesnej Polski i świata.

W pierwszym dniu Zjazdu, po jego uroczystym otwarciu, nastąpiło wręczenie medali i wyróżnień Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego. Wśród wyróżnionych była dr hab. Renata Tomaszewska, prof. uczelni, która została doceniona w konkursie PTP na wybitną monografię za pracę zatytułowaną *Praca zawodowa – życie osobiste. Dysonans czy synergia?*. 18 września odbyły się także wykłady jubileuszowe wygłoszone przez prof. dr hab. Zbigniewa Kwiecińskiego (*„Wleczemy za sobą ogon nie przewyciężonej przeszłości”. Pierwsza dekada*); prof. dr hab. Bogusława Śliwerskiego (*Pedagogika (bez) zaufania*), prof. dr hab. Joannę Madalińską-Michalak (*Odpowiedzialność za przyszłe pokolenia: edukacja do autonomii*).

W drugim i trzecim dniu można było wysłuchać wykładów plenarnych następujących prelegentów: prof. dr hab. Zbyszko Melosika (*Książka jako „złoty standard” w naukach humanistycznych i społecznych*); prof. dr hab. Tomasz Szukdlarka (*„No Future”. Drogi wyjścia, linie ucieczki i terażniejszość jako*

międzywojnie); prof. dr. hab. Stefana M. Kwiatkowskiego (*Prognozowanie rozwoju systemu edukacji w kontekście wyzwań natury globalnej*); prof. dr. hab. Tadeusza Pilcha (*Mysł pedagogiczna i edukacja wobec anomii, bierności obywatelskiej, dysfunkcjonalności władzy i demokracji proceduralnej*); dr. hab. Andrzeja M. Kaniowskiego, prof. UŁ (*Autonomia wyzwaniem dla naszej edukacji*); prof. dr. hab. Iwony Chrzanowskiej (*O czym się nie mówi w kontekście edukacji włączającej – perspektywa (nie tylko) pedagogiki specjalnej*); dr. hab. Romana Dolaty, prof. UW (*Czy genetyka zachowania trafnie szacuje wpływ szkoły na osiągnięcia szkolne, czyli o nieoczekiwanym pożytku poznawczym z gimnazjalnego eksperymentu*); dr. hab. Anny Sajdak-Burskiej, prof. UJ (*Budowanie kultury zaufania i wspólnotowości w edukacji akademickiej*); prof. dr. hab. Teresy Hejnickiej-Bezwińskiej (*Pamięć i tradycja w przewyżczeniu kryzysu zaufania i wspólnotowości w praktyce edukacyjnej*); prof. dr. hab. Ryszarda M. Łukaszewicza (*Edukacja wobec kryzysu zaufania, wspólnotowości i autonomii – która i jaka edukacja?*).

Interdyscyplinarna dyskusja nad rolą pedagogiki i pedagogów we współczesnym świecie prowadzona była również podczas ośmiu sympozjów specjalnych:

1. *Zdolności i twórczość. Problemy, koncepcje, perspektywy.*
2. *Pedagogika specjalna w rozpoznawaniu triady teoretyczno-empirycznej: osoba – rodzina – społeczeństwo.*
3. *Dziedzictwo idei i dramat losów czołowych postaci pedagogiki polskiej w XX wieku: historia, analiza i krytyka więzi i pęknięć międzypokoleniowych.*
4. *Zaufanie i wspólnotowość w pracy nauczycieli.*
5. *Wiedza na temat poradnictwa na studiach pedagogicznych. W poszukiwaniu remedium na problemy współczesnego świata.*
6. *Tożsamość pedagogiki medialnej. Perspektywy, wyzwania, zadania.*
7. *Polsko-ukraiński dyskurs naukowy o pedagogice pracy i andragogice.*
8. *(Nie)bezpieczeństwo ontologiczne. Człowiek współczesny w matni znaczeń, zagrożeń i symboli.*

Zjazdowi towarzyszyła także sesja posterowa. Trzydniowe obrady odbywały się przede wszystkim jednak w siedmiu sekcjach tematycznych:

1. *Polityka edukacyjna, szkoła, instytucje edukacyjne.*
2. *Nauczyciel.*
3. *Młodzież, uczeń, student, słuchacz.*
4. *Rodzina, dziecko, opieka, instytucje wychowania.*
5. *Rynek pracy, rozwój zawodowy, oczekiwania pracodawców.*
6. *Środowisko globalne, środowisko lokalne, relacje społeczne, grupy społeczne, media, migracje.*

7. Metodologia badań humanistycznych i społecznych.

Ze względu na szeroki zakres tematyczny Zjazdu oraz profil niniejszego czasopisma postanowiono więcej uwagi poświęcić jednej z powyżej wskazanych sekcji – 5, podczas której odbyły się cztery sesje zatytułowane:

1. *Rynek pracy – wyzwania edukacyjne.*
2. *Całozyciowe uczenie się – organizacje uczące się na rynku pracy.*
3. *Praca w biografii jednostki, rozwój zawodowy pracowników.*
4. *Młodzież i młodzi dorośli wobec rynku pracy.*

Podczas czterech sesji można było wysłuchać nie tylko analiz teoretycznych, ale również zapoznać się z wynikami prac empirycznych, realizowanych w zróżnicowanych paradygmatach badawczych. Obrady w tej sekcji zostały przygotowane przez prof. dr hab. Magdalenę Piorunek oraz prof. dr hab. Stefana M. Kwiatkowskiego. Problematyka wystąpień obejmowała „pracodawców i pracowników, stawiane przez nich wzajemne oczekiwania w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji, istotne zarówno z punktu widzenia rozwoju uczących się organizacji, jak i rozwoju zawodowego na poziomie personalnym, istotne w kontekście budowania zaufania, wspólnotowości i autonomii poszczególnych podmiotów rynku pracy”¹. W sekcji: *Rynek pracy, rozwój zawodowy, oczekiwania pracodawców*, ze strony UKW zaprezentowali się: prof. dr hab. Ryszard Gerlach (*Edukacja dla pracy – implikacje ekonomiczne i społeczne*); dr Ewa Krause, dr hab. Renata Tomaszewska, prof. uczelni (*Zjawisko NEET – implikacje dla edukacji i doradztwa zawodowego*).

Jubileuszowy – X Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny obfitował w wielowątkowy dialog przedstawicieli różnych subdyscyplin pedagogicznych. Spotkanie w Warszawie zakończyło się przyjęciem przez uczestników Zjazdu stanowiska (przez aklamację), będącego apelem do polskich władz o podjęcie aktywności w celu zakończenia sytuacji kryzysowej w oświacie. Publiczna debata nad edukacją, dialog z samorządami, środowiskiem nauczycielskim, reprezentantami nauki jest konieczny do określenia i zaplanowania działań naprawczych dla dobra polskiej szkoły i ratowania jej przed jeszcze głębszym kryzysem².

¹ Sekcja tematyczna: *Rynek pracy, rozwój zawodowy, oczekiwania pracodawców*, <https://zjazd2019.pedagog.uw.edu.pl/index.php/program/sekcje-tematyczne-srodowisko-globalne-srodowisko-lokalne-relacje-spoeczne-media-migracje/rynek-pracy-rozwoj-zawodowy-oczekiwania-pracodawcow/> (30.09.2019).

² Stanowisko X Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego wobec następstw zmian w oświacie, <https://zjazd2019.pedagog.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2019/09/stanowiskoXzjazdu1.pdf> (30.09.2019).